اخبار کوتاه

دلار به صورت آنلاین عرضه می شود

براساس بخشنامه بانک مرکزی، تمامی صرافی های عضو بازار متشکل ارزی موظف به عرضه ارز از طریق سامانه برخط بازار متشکل ارزی شدند.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی با صدور بخشنامه ای اعلام کرد: به منظور تسهیل فروش ارز به مردم و جلوگیری از اتلاف وقت متقاضیان خرید ارز و پیرو اطلاعیه های بازار متشکل معاملات ارزی، از روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ صرافی های عضو بازار متشکل معاملات ارزی، می بایست متقاضیانی را که از طریق سامانه برخط بازار غیر متشکل معاملات ارزی به نشانی **my ice.ir** معرفی شده اند در اولویت فروش ارز قرار داده و متعهد به ارائه خدمت در زمان مقرر باشند.

بانک مرکزی بر اساس این بخشنامه، تمامی صرافی های عضو بازار متشکل ارزی را همچنین موظف کرد تا سایر مراجعین حضوری را جهت خرید ارز، به سامانه مذکور راهنمایی کنند.

در همین راستا بازار متشکل ارزی نیز با صدور اطلاعیه ای اعلام کرد: سامانه برخط بازار متشکل ارز ایران به منظور تسهیل فرآیند خرید ارز اشخاص حقیقی و صرفه جویی در وقت متقاضیان، طراحی شده است و متقاضیان خرید ارز پس از ورود به سامانه، اطلاعات هویتی و درخواست خرید خود را ثبت می نمایند.

براین اساس، در صورت احراز صلاحیت برای خرید ارز براساس مقررات بانک مرکزی، سامانه فهرستی از نزدیکترین شرکت های صرافی را نمایش داده و پس از انتخاب یک صرافی توسط متقاضی، اطلاعات درخواست برای صرافی منتخب ارسال می شود و در صورت تایید صرافی، پیامکی حاوی اطلاعات صرافی و تاریخ و ساعت برای مراجعه متقاضی ارسال می شود.

در این صورت، متقاضی می تواند با به همراه داشتن کارت ملی در زمان تعیین شده به صرافی مراجعه و ارز مورد نیاز خود را خریداری کند.

براساس اطلاعیه بازار متشکل ارزی در حال حاضر فقط امکان درخواست ارز مسافرتی و سایر از طریق این سامانه فراهم شده است اما در آینده نزدیک با همکاری بانک مرکزی و سایر نهاد های مربوط امکان درخواست ارز برای سایر مصارف مطابق مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از طریق این سامانه فراهم خواهد شد.

این سامانه روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸:۰۰ تا ۱۶:۳۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۸:۰۰ تا ۱۶:۰۰ پاسخگوی متقاضیان خواهد بود.

عوامل افزایش شدید قیمت سکه

نایب رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر گفت: افزایش نرخ ارز و افزایش نرخ لس جهانی طلا از عوامل اصلی رشد قیمت طلا و سکه هستند و در این بین افزایش تقاضا نیز قیمت ها را بالاتر می برد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد کشتی آرای در مورد نوسانات بازار طلا و سکه اظهار کرد: قیمت لس جهانی طلا به عنوان یکی از عوامل اثرگذار روی قیمت داخلی طلا: تا روز پنجشنبه (۱۲ آبان ماه) تغییرات زیادی نداشت ولی از دیروز قیمت جهانی ۳۷ دلار افزایش یافت و امروز هم بازارهای جهانی تعطیل شدند بنابراین روی قیمت داخلی طلا اثر خود را گذاشت.

نایب رئیس سابق اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا و جواهر افزود: مساله دوم مربوط به قیمت ارز می شود: از روز شنبه هفتم آبان ماه سیر صعودی قیمت ارز آغاز و از کانال ۳۲ هزار تومان خارج شد و تا این لحظه به کانال ۳۶ هزار تومان رسیده است.

کشتی آرای گفت: این افزایش قیمت ارز، موجب افزایش شدید قیمت طلا و سکه در بازار شد؛ به شکلی که قیمت سکه طرح جدید صبح امروز ۱۶ میلیون و ۵۰ هزار تومان بود اما در این لحظه به ۱۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسیده است.

وی ادامه داد: اتفاق ثانویه این موضوع، مربوط به حضور هیجان خریداران در بازار می شود: در واقع زمانی که قیمت طلا و سکه سیر صعودی می یابد، هیجان خرید در بازار ایجاد می شود که خود این هیجان و افزایش تقاضا موجب افزایش قیمت ها در بازار می شود.

این کارشناس صنعت طلا اظهار کرد: فعلا اواسط روز و در اوج داد و ستدهای معاملات بازار هستیم؛ بنابراین قیمت سکه و طلا به حداکثر رسیده است و به نظر نمی رسد که بعد از ظهر امروز مجدد افزایش قیمت داشته باشیم.

بورس

بهترین رشد شاخص بورس در ۲۰ ماه اخیر رقم خورد

دیروز شنبه شاخص کل بورس با رشد ۳.۵ درصدی نسبت به روز کاری قبل، بهترین رشد روزانه خود را در ۲۰ ماه اخیر ثبت کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، از تاریخ ۲۵ بهمن ۱۳۹۹ که شاخص کل بورس رشد روزانه ۳.۹ درصدی را ثبت کرده بود، تا قبل از دیروز هیچ‌گاه رشد روزانه بورس به ۳.۵ درصد نرسیده بود. این اتفاق می‌تواند تحت تاثیر اقدامات و نیز تصمیمات اتخاذ شده از سوی سازمان بورس و نیز مسئولان دولتی در راستای بهبود وضعیت بازار باشد.

شتاب در صعود شاخص بورس نشان از آن دارد که به علت کاهش‌های اخیر، قیمت سهم‌ها بسیار ارزنده شده و فعالان حرفه‌ای بورس در حال خرید هستند.

در هفته گذشته نیز تصمیمات اتخاذ شده از سوی مسوولان در قالب یک بسته حمایتی ۱۰ بندی در دستور کار قرار گرفت.

در این بسته، مصوباتی از جمله بیمه شدن اصل و سود سهام مردم در یک سال آینده تاوارنیز شدن مبلغ جهت حمایت از سهام ناشران بزرگ مدنظر قرار گرفت که این اتفاق توانست بار دیگر امید را به سهامداران و نیز صعود را به شاخص بورس بازگرداند.

همچنین یکی از بندهای اصلی بسته حمایتی بازار سرمایه، سبد سهام با همان اوراق تبعی تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان است که ۹۶ درصد سهامداران حقیقی را پوشش می‌دهد و این طرح مورد تایید اکثر فعالان حاضر در این بازار قرار گرفت.

در ادامه اقدامات انجام شده از سوی مسوولان دولتی، طی چند روز گذشته «سید احسان خادموزی»، وزیر امور اقتصادی و دارایی به صنایع این اطمینان را داد که دولت سیذهم، وارد روند قیمت گذاری دستوری نمی شود و در این موضوع متعهد باقی می ماند. از این رو پس از سیمان، خودرو و تایر در بورس کالا عرضه شده و این روند ادامه دارد.

همچنین با همکاری کمیسیون اقتصادی مجلس در تلاش هستیم ابهام ها را از بازار سرمایه حذف کرده و در جهت اثرگذاری در سودآوری شرکت‌های بورسی قدم برداریم.

وزیر کار:

اقتصاد دولتی؛ مانع توسعه حوزه اشتغال و اقتصاد است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: دولتی ماندن اقتصاد و حکومرانی دولت بر بسترهای تولید کشور، مانعی جدی برای توسعه در کشور است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سید صولت مرتضوی در نشست با اعضای هیأت‌مدیره کانون عالی کارفرمایی جمهوری اسلامی ایران، عدم توسعه در حوزه اشتغال و اقتصاد را ناشی از سیاست اقتصاد دولتی عنوان و بیان کرد: دولتی ماندن اقتصاد و حکومرانی دولت بر بسترهای تولید کشور، مانعی جدی برای توسعه در کشور است. دولت باید با تصمیم‌گیری درست و با شناسایی بخش خصوصی توانمند، متعهد و دلسوز به پیشرفت‌های اقتصادی بیشتری دست یابد.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به ظرفیت‌های مغفول کشور در حوزه تولید و اشتغال اشاره کرد و افزود: باید همگی با حذف قوانین زائد و حمایت از مدیران خلاق، زمینه ارتقای شاخص‌ها را در این حوزه‌ها ایجاد کنیم.

مرتضوی توجه به اصل سه‌جانبه‌گرایی را از محورها و راهبردهای خود عنوان کرد و گفت: بدون همراهی با تشکل‌های کارگری و کارفرمایی نمی‌توانیم به شناخت دقیق از مشکلات و ارائه راهکارهای اساسی دست یابیم.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشست و تعامل مستمر را از ارکان دستیابی به توسعه نام برد و اظهار کرد: همراهی کانون عالی کارفرمایی در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های وزارت کار باید مستمر، ویژه و اثرگذار باشد.

وی خواستار حضور اعضای کانون عالی کارفرمایی در اتاق فکرهای وزارت کار شد و تأکید کرد: توان و دانش تخصصی فعالین بخش خصوصی و تشکل‌ها مسیر اجرا را برای ما هموار می‌کند.

در ابتدای این نشست اعضای کانون عالی کارفرمایی با طرح دغدغه‌ها و مشکلات صنفی خود، خواستار پیگیری ویژه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این خصوص شدند.

مباحث حوزه مالیات، بیمه، توجه ویژه به جایگاه تشکل‌ها، تجدیدنظر در قوانین بیمه تأمین اجتماعی و بیمه بیکاری، توانمندسازی نیروی انسانی بخش خصوصی، اصلاح آئین‌نامه‌های مانع آفرین و ناهماهنگی برخی دستگاه‌های دولتی در حوزه اشتغال‌آفرینی از مهم‌ترین موارد مطرح شده در دیدار با وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بود.

رئیس اتاق بازرگانی البرز مطرح کرد

اهمیت بهبود تراز تجاری ایران و ترکیه

رئیس اتاق بازرگانی البرز با اشاره به اهمیت برپایی پاویون اختصاصی معرفی محصولات ایران در نمایشگاه‌های بین‌المللی از جمله ترکیه گفت: یک هدف مهم از این تصمیمات بهبود تراز تجاری ایران با ترکیه است.

به گزارش پیام آشنا، پرهام رضایی در دیدار با سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در استانبول با تاکید بر اهمیت گسترش سطح تعاملات میان فعالان اقتصادی طرفین در حوزه روابط بین‌الملل اظهار کرد: به یقین برگزاری ویبنارها و دیگر دوره‌های آموزشی قبل از اعزام هیأت‌های تجاری نقش مهمی در آشنایی فعالان اقتصادی با ظرفیت‌های کشور مقصد ایفا می‌کند و در صورت برنامه‌ریزی برای اعزام هیات های تجاری به ترکیه اتاق البرز آماده برگزاری چنین دوره هایی است.

وی ادامه داد: صندوق پژوهش و فناوری البرز در کنار پارک علم و فناوری و شرکت های دانش بنیان این استان از ظرفیت های بالایی برای معرفی شرکت های فعال در این زمینه برخوردار هستند و اگر بستر لازم برای برگزاری نمایشگاه های خارجی فراهم شود، اتاق بازرگانی البرز برای آماده سازی مقدمات آن اقدام خواهد کرد.

رضایی با اشاره به اهمیت برپایی پاویون اختصاصی معرفی محصولات البرز در نمایشگاه های بین المللی از جمله ترکیه گفت: به یقین تجار ایرانی نیز از این را به منظور برگزاری نشست های B2B برای تولید محصولات مشترک و یا انتقال تکنولوژی با کشورهایی نظیر ترکیه پیاده‌سازی کنند.

وی گفت: حدود ۶۵ درصد کارخانه های آرایشی- بهداشتی کشور در البرز فعال است، شرکت های تولید کننده قطعات خودرو این استان نیز از ظرفیت بالایی برخوردار هستند، انتظار ما این است که با کمک سفارتخانه ها زمینه حضور واحدهای تولیدی کشور به ویژه البرز در نمایشگاه های بین المللی فراهم شود.

وی با اشاره به اهمیت برپایی پاویون اختصاصی معرفی محصولات مشترک و یا توجه به اعلام آمادگی البرزی ها، برگزاری نمایشگاه ها و رویدادهای بین المللی در ترکیه به منظور حضور شرکت های ایرانی را می توان در دستور کار قرار داد.

وی با این توضیح که در نشست های مشترک میان فعالان اقتصادی ایران و ترکیه می توان به نتایج موثر و هدفمندی دست یافت، گفت: شرکت های دانش بنیان با وجود ظرفیت هایی مانند نیروهای شاغل تحصیل‌کرده و قدرت خلق ایده های نو سرمایه ای ندارند و باید از سوی دولت و سرمایه گذاری بخش خصوصی حمایت شوند.

سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در استانبول عنوان کرد: در کنار استانبول شهری مانند ازمیر که در مرکزیت شهرهای حاشیه دریای اژه قرار دارد ظرفیت خوبی برای ایجاد و برپایی نمایشگاه معرفی محصولات ایرانی است.

وی با اشاره به ضعف شرکت های ایرانی در معرفی محصول و تولیدات خود در نمایشگاه های بین‌المللی عنوان کرد: تنها برخی شرکت ها ظرفیت های تولیدی خود را در قالب ارائه کاتالوگ به شرکت های ترکیه‌ای معرفی می کنند.

معبودی فر گفت: ظرفیت های شرکت های البرزی به ویژه دانش بنیان ها باید در قالب فایل های ویدئویی یا بروشورهای تبلیغاتی به هنگام حضور در نمایشگاه‌های خارجی به‌بازدیدکنندگان ارائه شود، به عبارتی فرصت های بازاریابی و فروش محصول برای تولیدکنندگان و صنعتگران البرز از این طریق حاصل می شود.

موضوع استقبال خواهند کرد، چند شهر ترکیه از ظرفیت بالایی برای برپایی چنین نمایشگاه هایی برخوردار هستند و یک هدف مهم از این تصمیمات بهبود تراز تجاری ایران با ترکیه است، چون بر مواردی مانند کم شدن نوسات ارزی اثر گذار خواهد بود.

از شرکت های دانش بنیان ایرانی به منظور حضور در رقابت های تجاری بین‌المللی حمایت می شود

در این دیدار جواد معبودی فر سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در استانبول با اشاره به بخشی از صحبت های رئیس و معاون اول موسیاد از حمایت صنعتگران، تجار و فعالان صنعتی مسلمان گفت: بر اساس همین صحبت ها با توجه به اعلام آمادگی البرزی ها، برگزاری نمایشگاه ها و رویدادهای بین المللی در ترکیه به منظور حضور شرکت های ایرانی را می توان در دستور کار قرار داد.

مدیرعامل آبفای البرز:

ساخت مخازن جدید آب در البرز شتاب می گیرد

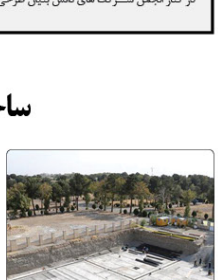

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب البرز گفت: برنامه پرشتاب ساخت مخازن جدید ذخیره آب در شهرها و روستاهای استان البرز، سالانه حدود ۱۵ درصد از حجم کمبود مخازن ذخیره را جبران می‌کند.

به گزارش پیام آشنا، ذوالفقار مهدی زاده با اشاره به کمبود ۲۰۰ هزار متر مکعبی حجم مخازن استان البرز گفت: بر اساس استاندارد کشور، با کمبود ۲۰۰ هزار متر مکعب حجم مخزن در استان مواجه هستیم و این در حالی است که در سال، شاهد رشد جمعیتی معادل ۱۰۰ هزار نفر هستیم که این موضوع آبرسانی به شهروندان را به خصوص در فصل گرم سال با دشواری هایی مواجه می کند.

وی با اشاره به اینکه هم اکنون برای جمعیت بیش از سه میلیون نفر در البرز، بالغ بر ۵۰۰ هزار متر مکعب ظرفیت مخازن ذخیره وجود دارد که این میزان باید به ۷۰۰ هزار متر مکعب ارتقا یابد، افزود: نهضت ساخت مخازن جدید در این استان از اوایل سال قبل شروع شد و در سال ۱۴۰۰، بالغ بر۲۲ هزار متر مکعب مخزن جدید وارد مدار شده و در سال ۱۴۰۱ هم بیش از ۵۲ هزار متر مکعب در حال احداث است.

مهندس مهدی زاده تاکید کرد: برنامه این شرکت برای سال ۱۴۰۲، بهره برداری از ۶۰ هزار متر مکعب مخزن جدید است که با ادامه این روند، پیش بینی می‌شود طی حداکثر پنج سال آتی کمبود مخازن استان مرتفع شود.

وی خاطرنشان کرد: با بهره برداری از مخازن جدید، تاب آوری تاسیسات آبرسانی بیشتر شده ودر زمان اوج مصرف (فصل گرم) افت فشار و تنش آبی در تاسیسات توزیع آب مرتفع خواهد شد. گفتنی است برای احداث هر متر مکعب مخزن ۳۰ میلیون ریال هزینه می‌شود.

بازار آپارتمان‌های ۳۰ متری در تهران

خرید و فروش یا ساخت واحدهای ۳۰ تا ۴۰ متر در تهران چندان رواج ندارد؛ قانون هم اجازه ساخت آپارتمان‌های کمتر از ۳۵ متر را نمی‌دهد، اما آمار و ارقام مهرماه امسال می‌گوید که ۳.۸ درصد معاملات را آپارتمان‌های کمتر از ۴۰ متر به خود اختصاص داده‌اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، ضوابط ساخت و ساز اجازه ساخت واحدهای با متراژ حداقل ۳۵ متر را به سازندگان داده اما عملا کمتر کسی نسبت به ساخت یا خرید این واحدها تمایل نشان می‌دهد. بر این اساس در شهر تهران تعداد آپارتمان‌های ۳۰ تا ۴۰ متر چندان زیاد نیست و سهم این واحدها از معاملات مسکن در مهرماه ۱۴۰۱ فقط ۳.۴ درصد بوده است.

رشد سنگین قیمت مسکن از سال ۱۳۹۶ به بعد باعث شد تا برخی مسئولان و کارشناسان به منظور افزایش توان خرید مسکن، ایده ساخت واحدهای کمتر از ۳۵ متر را ارایه کنند. اواخر سال ۱۳۹۸ زمزمه‌هایی نیز درخصوص احداث آپارتمانهای ۲۵ متری مطرح شد که بعدا مسئولان شهری گفتند که از این عدد سوء برداشت شده است.

برخی کارشناسان، ساخت واحدهای ۲۵ متری را رواج زندگی مجردی عنوان کردند. اما کاوه حاجی علی‌اکبری ـ مدیرعامل سابق سازمان نوسازی شهر تهران اواخر سال گذشته در این زمینه گفت: در طرح جامع شهر تهران حداقل سرانه زیربنا ۱۷.۵ متر مربع است که اگر یک نفر را به عنوان یک خانواده به رسمیت بشناسیم می‌تواند در یک خانه ۱۷.۵ متری زندگی کند.

به گفته حاج علی‌اکبری، مسکن کوچک مقیاس یک موضوع حل شده است و علت انتقادات که آن زمان مطرح می‌شد بی‌اطلاعی از نیازبه این مسئله و ضرورت آن بود. کسی نمی‌خواهد مردم را به خانه‌های ۲۰ و ۳۰ متری بفرستد ما می‌گوییم هر فردی با هر توانایی مالی چه خانه ۲۰۰ متری و چه خانه ۵۰ متری باید امکان خرید و زندگی در این شهر را داشته باشد.

طبق طرح تفصیلی ساخت واحدهای کمتر از ۳۵ متر ممنوع است. البته گفته می‌شود در صورتی که دو طبقه به صورت دوبلکس ساخته شود و به یکدیگر راه داشته باشند این امکان وجود دارد که مجموع مساحت هر دو واحد به ۳۵ متر برسد؛ یعنی در هر طبقه امکان ساخت ۱۷.۵ متر وجود دارد.

تیرماه سال ۱۳۹۹ بود که در زمان شهرداری پیروز حناچی، توافقی بین وزارت کشور و مدیریت شهری به منظور ساخت آپارتمانهای کوچک مطرح شد. اما پس از آن شورای شهر و شهردار فعلی یعنی علیرضا زاکانی چندان درخصوص موضوع ساخت آپارتمانهای ۲۵ متری ورود نکردند. البته شهرداری تهران اعلام کرد که قصد دارد ساخت سالیانه ۱۸۰ هزار واحد نهضت ملی مسکن در تهران احداث کند. موضوع ساخت واحدهای استیجاری نیز مطرح شد. در حال حاضر شهرداری برای ساخت واحدهای کمتر از ۳۵ متر مجوز صادر نمی‌کند. با این حال ۳.۴ درصد معاملات به آپارتمانهای ۳۰ تا ۴۰ متر و ۰.۴ درصد معاملات به واحدهای کمتر از ۳۰ متر تعلق دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد عمده واحدهای ۳۰ تا ۴۰ متر عمدتا در منطقه ۱۰ و محله‌هایی همچون جیحون، دامپزشکی، سلسبیل، کارون و نواب واقع شده است.

هر متر مسکن در تهران ۴۳.۷ میلیون تومان

روند کاهش نرخ رشد ماهیانه قیمت در بازار مسکن شهر تهران که از تیرماه امسال آغاز شده بود بر اساس گزارش دو متولی ارایه آمار، ادامه پیدا کرد. طبق اعلام بانک مرکزی میانگین قیمت هر متر خانه در تهران به ۴۳.۷ میلیون تومان در هر متر مربع رسید که در مقایسه با ماه قبل ۱.۲ درصد و نسبت به ماه مسابه قبل ۳۸.۲ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین مرکز آمار متوسط وزنی قیمت هر متر آپارتمان در تهران را ۴۶.۴ میلیون و متوسط حسابی آن را ۴۴.۳ میلیون تومان اعلام کرد. تعداد معاملات نیز بر اساس گزارش بانک مرکزی ۵.۴ هزار فقره بود که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه در سال قبل به‌ترتیب ۱۰.۲ و یک درصد کاهش یافته است.

قربونِ دَسِّت، اون شیر آبُ ببند.

یادداشت

اخلاق زیست محیطی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (بخش اول)

اصلاح الگو با بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی در پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و حفظ محیط‌زیست کشور، از اهمیت خاصی برخوردار است، علاوه بر آن تأمین هوای پاک برای زندگی سالم مردم در شهرها و محیط‌های زندگی غیرشهری و مراکز صنعتی با مدیریت و کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی، کاهش شدت انرژی و بهره‌برداری بیشتر از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر ارتباط مستقیم دارد.

حفظ محیط‌زیست از جمله هوا، تنوع زیستی، ذخایر ژنتیک گیاهی و جانوری، تالاب‌ها، دریاچه‌ها، دریاها و مدیریت پایدار منابع طبیعی تجدیدپذیر از جمله خاک، آب، مراتع، جنگل‌ها و ... با توجه به قابلیت و توان بوم‌شناختی مناطق مختلف، از الزامات توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی در هر کشوری به شمار می‌رود. به دلیل این اهمیت است که همه کشورهای جهان از جمله ایران با عضویت در کنوانسیون‌ها، قراردادها و معاهدات بین‌المللی متعهد به اجرای برنامه‌های مصوب جهانی می‌باشند.

از آنجا که حفظ محیط‌زیست و مدیریت پایدار منابع طبیعی تجدیدپذیر، بدون همکاری و مشارکت تنظیم‌مند مردم و هماهنگی بین سازمان‌های ذی‌ربط، مقدور نیست. طبق اصل ۵۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران "حفاظت محیط‌زیست که نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی روبه رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود، از این‌رو فعالیت‌های اقتصادی و غیره که با آلودگی محیط‌زیست یا تخریب غیرقابل‌جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است".

طبق سیاست‌های کلی منابع طبیعی مصوب ۱۳۷۹ نیز ضروری است عزم ملی برای احیاء منابع طبیعی و حفاظت از منابع خاک و آب کشور ایجاد شود و اقدامات لازم برای ارتقاء فرهنگ عمومی و جلب مشارکت مردم در این زمینه به عمل آید.

با توجه به اهمیت این موضوع است که در بخش تدابیر پیش نویس سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، به این مهم، توجه شده و «بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی، حفظ هوای پاک، حفاظت و بهره‌برداری پایدار از محیط زیست و منابع حیاتی همچون خاک، آب، جنگل، مراتع و تنوع زیستی و انجام فعالیت‌های زیربنایی، اقتصادی و اجتماعی به فراخور ظرفیت‌های بوم‌شناختی با رعایت حقوق و اخلاق زیست‌محیطی بر پایه آموزه‌های اسلامی» را در سند الگو پیش بینی کرده است.

در این تدبیر، بهینه‌سازی مصرف آب، به معنای اصلاح سرانه میزان مصرف آب شرب، بهداشتی و سایر مصارف در بخش‌های شهری، صنعتی، تفریحی و خدماتی، پیش بینی شده و با توجه به ویژگی‌ها و محدودیت‌های اقلیمی و حفظ منابع، آب ملی را تجدیدپذیر می داند و منظور از بهینه‌سازی مصرف انرژی را اصلاح میزان سرانه و چگونگی مصرف انرژی در بخش‌های مختلف مصرف (از قبیل خانگی، خدماتی، صنعتی، کشاورزی ...) با تأکید بر افزایش بهره‌وری و کاهش شاخص شدت انرژی دانسته است.

در این تدبیر، منظور از محیط‌زیست طبیعی و منابع طبیعی تجدیدپذیر، نظیر آب، خاک، جنگل، مرتع، تالاب و دریاچه و سایر منابع زیستی است که می‌توانند به عنوان ذخایر اقتصادی مورد استفاده قرار گیرند.

هدف از محیط‌زیست انسانی؛ محیط‌زیست در شهرها، روستاها و سایر مناطق است که در اثر فعالیت و زندگی انسان، دچار تغییر و تحول می‌شود و تحت تأثیر آلودگی‌های گوناگون (نظیر مصرف سوخت‌های فسیلی و تولید پسماند، ضایعات و زباله‌های شهری، بیمارستانی، صنعتی و ...) قرار دارند.

منظور از تنوع زیستی؛ کلیه گونه‌های گیاهی و جانوری متنوع در کره زمین و یا در یک زیستگاه طبیعی، در یک کشور است که برای ادامه حیات انسان و سایر جانداران، بسیار مهم و مورد نیاز است.

هدف از فعالیت‌های زیربنایی؛ فعالیت‌هایی است که بناهای اساسی، پایه‌ای و زیرساختی را، جهت تسهیل و یا تکمیل سایر فعالیت‌ها، از جمله فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی، در یک کشور، شهر یا منطقه فراهم می‌آورد.

منظور از ظرفیت بوم‌شناختی؛ ظرفیت و یا توان بوم‌شناختی یک منطقه، شامل انواع گونه‌های گیاهی، جانوری و منابع زیستی که وجود آنها برای ادامه حیات انسان و موجودات زنده در بلندمدت ضروری است.

هدف از حقوق و اخلاق زیستی؛ مجموعه قواعد مرتبط با حفظ محیط‌زیست و روابط انسان و محیط زندگی و همچنین اصول اخلاقی حاکم بر تعاملات انسان با محیط‌زیست می‌باشد.

در بررسی تدبیر فوق، با دیگر بخش‌های الگو، در پیش نویس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در بخش افق الگو آمده است: افق الگو که چشم‌انداز پنجاه ساله کشور را ترسیم می‌کند -در سطحی کلی‌تر- به این مسئله پرداخته است. در افق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت به گزاره " سلامت محیط زیست و یاداری منابع طبیعی، آب، انرژی، امنیت غذایی و نظام سکونت گاهی و توزیع جمعیت بر اساس آمایش سرزمینی، با حداقل نابرابری فضایی در کشور فراهم می‌گردد " اشاره شده است که این تدبیر برای تحقق " پایداری منابع طبیعی، آب و انرژی " که در افق الگو آمده، بسیار مهم و از اهمیت خاصی برخوردار است.

همچنین این تدبیر، با مبانی نظری جهان‌شناختی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که بیان می‌کند: «خداوند جهان مادی را در خدمت انسان قرار داده، تا امتحان و آبادگر آن باشد. اگر انسان آگاهانه و عادلانه در مسیر تحقق اهداف الهی گام بردارد، نیازهای مادی‌اش برآورده خواهد شد.» ارتباط دارد. بعلاوه این تدبیر با مبانی عملی الگو، یعنی اصل "بهره‌برداری امانت‌دارانه و بهینه از منابع زیستی و طبیعی با تأمین عدالت بین نسلی و تاب‌آوری و رعایت آستانه‌های زیستی " ارتباط تنگاتنگ دارد. از این گذشته، هر جامعه، متناسب با اوضاع، فرهنگ و ویژگی‌های بافتی و محتوایی خود، با انواعی از مشکلات و مسائل روبه‌رو است که آثار نامطلوبی بر فرآیند پیشرفت آن دارد. شناخت این عوامل می‌تواند مسیر حرکت جامعه را به سوی ترقی و تکامل، هموار سازد. بنابراین، شناخت و حل این مسائل، نقش مهمی در تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت دارد.

مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
Alborz.payam@gmail.com